

קבלה מעשית

על ערב מרגש, מוזר, חפתי, שמח ועצוב שהתקיים השבוע בתל אביב

צילום: ערן דרור לבנון

המוזון הרחב של המשתתפים: "ללמוד פרק תניא לפני התפילה", "להיות יותר סובלנית לילדים שלי", "להניח מזוז בתפילין", "לתת צדקה לפני התפילה", "להתפלל תפילת שחרית", "לדון כל אדם לכף זכות", "ללמוד עם אשתי בידוד", "ללמוד תורה עם בעל" (אישו של ההוא מההודעה הקודמת?), "לארוך מדי פעם אנשים שלא יודעים מהי שבת", "להתפלל יותר ברצינות", "לאכול רק במסעדות כשרות", "להדליק נרות שבת עשר דקות לפני הזמן", "להקפיד יותר על לשון הרע, גם בדיבור וגם בשמיעה", "לקבוע את מקום המגורים הבא שלנו מותוך מחשבה על שליחותנו בעם ישראל", "חונן מצדקה לתת גם צדקה רוחנית: לחייך גם למי שלא בא לך", "לברך ברכת המזון מתוך סידור", "לנגן ולשיר יותר", "לפרגן יותר לאנשים", "לספור עד שלושים לפני כל תגובה שלי", "להניח תפילין לאדם אחר לפחות פעם בשבוע", "להקפיד על מעשר", "להתקשר לסבא ולסבתא כל יום ישישי להגיד להם שבת שלום" ועוד ועוד.

הערב התקרב לסיים, ורק אדם אחד עדיין לא הגיע. מתברר שחסידי ברסלב שלא נמצא במערכה הראשונה - לא יגיע גם במערכה האחרונה. כל ניסיון להבין איפה שוליו רנד נמצא ומתי כבר יבוא, נתקל בקשיים. כל הטקסטים שהכנתי בבית להנחייה כבר נגמרו, את כל הסיפורים שסיפר לי ר' דודו מאחורי הקלעים כבר סיפרתי, כל המזמים סימנו לשייר את השירים שעליהם התאמנו, ואלם שלם מחכה לשוליו ושואל: אייכה? כשסוף סוף תפסנו אותו, התברר שהייתה לו עוד הופעה באותו ערב ("זכרתי הופעה אחת לפי התאריך הלועזי ואחת לפי התאריך העברי, ואז התברר שהיא באותו התאריך"). אז מה עושים? אני מודה שהייתי לחוץ. לחוץ מאוד. אבל להפתעתי יובל ברנס נשם עמוק, חיך ענקי התפשט על פניו והוא אמר: "אחי, אתה לא מבין. עכשיו, עכשיו אני מתחיל ליהנות! עד לרגע הזה אני ניהלתי את הערב. מעכשיו - הקדוש ברוך הוא מנהל אותו. והוא המפיק הכי גדול". ובאמת ראינו: ככל שהולקן גדל והאיחור הפך מביך יותר, זה רק עשה לו טוב. הוא ממש נהנה מהניסיון הזה, מחוסר הודאות. אנשים ששילמו כדי לראות את שוליו רנד התחילו לצאת מהאולם, הזמרים התבקשו לעלות ולאלתר עוד כמה שירים בינתיים, ובולית ברירה החלטתי את ההגרה שתוכננה לסוף הערב. ואז, מבין מאות מחליטי ההחלטות הטובות שבקהל, נשלף הפתק הוויכוח: אהרלה ליפסקר. נגן אירועים וחתונות, למי שלא מכיר. "אני רואה שבאמת עוורים לך מלמעלה", אמרתי ליובל, שחשב בדיוק על מה שאני חשבת: המוזיקאי ליפסקר עלה בגורל? זה כנראה אות משמיימים שגם הוא צריך לנגן פה קצת ולמשוך עוד זמן, וכן היה.

"קהל יקר, עכשיו למשפט שאני רוצה לומר כבר שלושת-רבעי שעה: קבלו את שוליו רנד!", הכרזתי כשכבודו סוף סוף הפציע ועלה לבמה לכמה ביצועים מופלאים, כרגיל.

איזה ערב עצוב, שמח, מקורי, מרגש ומוזר, חשבתי לעצמי בחצות, כשהאכרה-הופעה הסתיימה, והתחלתי לצאת החוצה. "היי", צעק לי אחד החברים של 'ממעל ממש'. "בעצם אתה היחיד פה שלא קיבל החלטה טובה הערב, תחנן! לא סימסת שום קבלה משלך!". האמת, צודק. ודווקא היו לי הרבה רעיונות לאורך הערב. זה בהחלט מסוג האירועים שמותירים אותך עם הרהורים ומחשבות. אולי, למשל, אני צריך לקבל על עצמי לא לארוך. הם גיי אני לא תמיד מגיע בזמן כשקובעים איתי. אולי צריך ללמוד מיובל איך לא להילחץ מכל דבר. גם כאשר מה שתכננתי משתבש. למדתי פה הערב שיעור באמונה, בביטחון ובקבליות. יהיה בסדר. ורגע, אולי צריך להתחזק בידיעה שתל אביבים שגוראים לי רחוקים לגמרי מיהדות ומתורה, הם ממש לא מה שהם נראים. עובדה, תוך שניות הם מקבלים על עצמם קבלות רוחניות רציניות ומעוררות קנאה. לא יודע. נראה לי בעצם שאחרי כזו חוויה, קבלה המובה של יריא לשתף אחרים ולכתוב על כל זה.

לתגובות: yedidyam@netvision.net.il

1 זה התחיל לפני חודש, בטלפון מנוספר לא מוכר. "שלום, מדבר יובל ברנס מתל אביב", הוא אמר, ופתח ברצף של משפטים שהשאירו אותי די מבולבל: "תשמע, אני עורך ערב לזכר אשתי, רינת נועה ברנס זכרונה לברכה. זה קורה במועדון הבארי בתל אביב, בהפרדה בין גברים לנשים, ב"ב בתמוז, חג האוּלָה. הכותרת של האירוע תהיה 'ערב של החלטות טובות', ובשנה שעברה כבר השתתפו בו קובי אפללו, אריאל זילבר, ארקדי דוכין, מאיר בנאי, אביתר בנאי, דוד ד'אור ואל" יצפאן. אני בדיוק סוגר את האמנים והזמרים לערב הזה השנה, ואני רוצה שאתה תהיה המנחה".

רגע, מה הקשר בין ערב לזכרה של אישה שנפטרה ובין מועדון הבארי? מה פתאום עושים שם אירוע בהפרדה (ואיך זה עוד לא היה כותרת ראשית ב'הארץ' על מקרה נוסף של הדרת נשים)? למה כל האמנים הגדולים האלה בכלל מגיעים לאירוע? מה זה חג האוּלָה ב"ב בתמוז? ומה זו הכותרת הזאת, "החלטות טובות"? ברנס התחיל להסביר לי, לאט לאט, אבל עד שסיימתי להנחות את הערב הזה, השבוע ביום ראשון, לא באמת הבנתי. אז ככה: רינת יובל ברנס חזרו בתשובה, התקרבו לחסידות חב"ד והפיצו הרבה תורה וחסידות בתל אביב עירם. רינת המשכיכה במשימת החיים הזאת גם כשנאבקה במחלתה. כמה חודשים לפני שנפטרה התכנסו נאות חברים ותלמידים של בני הזוג לערב של מוזיקה יהודית ושל קבלת "החלטות טובות". כל אחד מהמשתתפים קיבל שם על עצמו משהו קטן ומעשי, לרפואתה של רינת. עכשיו יובל מנמיך את אותה היוזמה בדיוק, אבל לעילוי נשמתה.

ואם כל עומס הפרטים המרגשים האלה לא הספיק, אז המפיק שיובל חיבר אליי, ושהמישך לדבר איתי לקראת הערב, אמר כל הזמן שהאירוע יתקיים מטעם "ממעל ממש". "מטעם מי?", שאלתי. "ממעל ממש. זה השם של המרכז שלנו ברחוב קינג ג'ורג' בתל אביב. מה, אתה לא יודע מה זה 'ממעל ממש'? ספר התיניא אומר לנו 'נפש השנית בישראל היא חלק אלוך ממעל ממש'. יש בכל אדם שתי נפשות, נפש אלוּקית ונפש בהמית, והנפש האלוּקית היא חלק של השם יתברך. כולנו יודעים לקבל את זה ולהגיד 'חלק אלוך ממעל' אבל לא באמת שמים לב, ולכן בעל התיניא מוסיף את המילה ממש. יש בנו חלק אלוּק ממעל, ממש!".

הבנתם את הקטע הזה? כל תל אביבי שרוק שואל אותם איך קוראים למרכז ההרצאות שלהם, כבר מקבל בעצם את ההרצאה הראשונה.

2 "ברוכים הבאים לערב לזכרה של רינת נועה ברנס", אמרתי על הבמה בתחילת האירוע, ובתגובה התחיל רצף מציאות כפיים סעריות. זה נמשך שניות ארוכות. אולם שלם שרוק, מתלהב ומריע רק לשמע שמה של רינת, שלא זכיתי להכיר. "ברוכים הבאים גם לערב לרגל י"ב בתמוז", המשכתי. גם התאריך הזה קצר תשואות נלהבות, והאמת שגם את י"ב בתמוז לא בדיוק זכיתי להכיר. מתברר שבתאריך הזה, לפני שמונים ושמונה שנים, יצא מהכלא הרב יוסף יצחק שניאורסון, האדמו"ר הקדום של חסידות חב"ד, אחרי שנאסר בגלל הפצת יהדות. מאז נחשב היום הזה ל"חג האוּלָה". נכון, יש חג אוּלָה, מפורסם הרבה יותר, ב"ט בכסלו, אז יצא מהכלא הרב שניאור זלמן מלאדי, מייסד החסידות הזאת. אין לי מושג אם יש עוד "חג אוּלָה" כאלה, אבל אם ארצה לברר, פשוט אבדוק חב"דפדיה, האתר שבו נעזרתי כדי להבין את דברי ההנחייה. זה כמו ויקיפדיה, אבל על חב"ד בלבד. כלומר, אם ויקיפדיה מנסה להקיף את כל הידע העולמי באשר הוא, באופן הכי רחב, כאן לא הולכים לרוחב אלא לעומק. כמה שיותר פרטני, כמה שיותר דקדקני ונוקדני, והכול על החסידות הזאת ורק עליה.

זה לא יאמן לאילו ורלוּציות הם מגיעים, החב"דפדים האלה. על התאריך הזה, י"ב בתמוז, יש דף שלם, כמו על כל תאריך אחר לאורך השנה. כתוב שם בפרטי פרטים על כל מה שקרה ביום הזה, באופן כמעט אוטוביוגרפי: ב"ב בתמוז בשנת תרנ"ג האדמו"ר רש"ב מינה את בנו הרבי"צ למוזכיר. בתאריך הזה בשנת תרצ"ה החלה ההוצאה לאור של העלון "חב"ד בולטיץ", ביטאון החסידות באמריקה. בשנת תשמ"ב ביום חמישי נפתח בית חב"ד בשכונת גילה בירושלים, וכן הלאה וכן הלאה. כל עסקן שנולד או נפטר ביום הזה זוכה גם הוא לערך משלו, וכמובן שיש הייסוסות נחבט ליציאת האדמו"ר מהכלא. אני פריק של יחזמות כאלה. ממש כף גלגות כמה דברים גדולים וקטנים קרו בכל יום שעובר, וכמה משמעות והיסטוריה יש לכל תאריך. הלוואי שיקומנו גם ויזניצפדיה מפורטת של חסידות ויזניץ, מרוכפדיה מפורטת של ישיבת מרכז הרב וכן הלאה.

3 קצת לפני שהערב התחיל, כבר ישבו בחדר האמנים ארו לב ארי, אמיר דוון, דניאל זמיר, ישי ריבו ועוד. רק שוליו רנד עוד לא הגיע. האווירה הייתה של התועות ולא של חדר VIP. ינוגנים, חיבוקים, דיבוק חברים. "חליים לחיים", אמר שם החסיד ר' דָוֶד, אחד המארגנים, שסיפר שם עוד ועוד סיפורים חסידיים (מה שיפה בחבורות כאלה של חוזרים בתשובה זה השמנות לאבות קוראים "הרב עידו" ו"הרב תומר" ולילדים כבר מנחם מגדל וחייה מושקא). מהחדר הזה עלו האוּרְחִים לבמה אחד אחד, ופשוט נתנו ביצועים מעולים לשירים שלהם וגם לניגונים חסידיים עתיקים. אבל העיקר לא היה השירים, אלא מה שביניהם. ההחלטות הטובות, וזכרים? לשם כך הרי נתכנסנו. אלה היו כללי המשחק: כל אחד מהזושבים בקהל התבקש להחליט על מעשה טוב אחד, מהלילה והלאה. את המעשה הוא סימס למספר טלפון (אגב, זה היה המספר של הסלולרי האישי של רינת ברנס ז"ל). כל החלטה כזו הוקרנה מיד על מסכים גדולים שהיו על הבמה. יחד עם שמו של מי שכתב אותה, ובין כולם נערכה הגרלה על כרטיס טיסה ל-70, בית המדרש המרכזי של חב"ד בניו יורק. נהג כמה מההחלטות שפורסמו במהלך הערב. נראה לי שאפשר ללמוד מזה קצת על האווירה ועל